

Seat No. : _____

MK-110

July-2021

B.A., Sem.-I

CC-102 : Psychology (Psychology and Effective Behaviour)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. હતાશાના કારણો આપી, સમાજની સામાન્ય હતાશાઓ જણાવો. 14
2. સમાજના સામાન્ય સંઘર્ષોની ચર્ચા કરો. 14
3. મનોભારની ઉત્કટતાના આધાર તરીકે 'સમાયોજન પ્રેરક પરિસ્થિતિની લાક્ષણિકતાઓ' જણાવો. 14
4. મનોભારના અન્ય પાસાંઓની ચર્ચા કરો. 14
5. લગ્ન કરવાના અને લગ્ન ન કરવાના કારણો જણાવો. 14
6. વિવાહ સંબંધ અને આંતર સંબંધોના પ્રકારોની સમજ આપો. 14
7. જીવનસાથીની પસંદગીને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14
8. લગ્ન પૂર્વેની બદલાતી ભાતના રૂપમાં 'જાતિગત કે જાતીય ભૂમિકા' અને 'લગ્ન પૂર્વેના સંબંધો'ની ચર્ચા કરો. 14
9. નીચેની ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ભરો : (કોઈપણ આઠ) 8
 - (1) લક્ષ્ય પ્રાપ્તિમાં સફળતા ના મળે ત્યારે જે માનસિક હાલત થાય તેને _____ કહે છે.
 - (a) સંઘર્ષ
 - (b) હતાશા
 - (c) દબાણ
 - (2) જ્યારે મુશ્કેલીનો તાત્કાલિક ઉકેલ ન મળે ત્યારે જે માનસિક સ્થિતિ સર્જાય તેને _____ કહેવાય.
 - (a) સંઘર્ષ
 - (b) હતાશા
 - (c) મનોભાર
 - (3) બે ગમતી નોકરીમાંથી કઈ નોકરી સ્વીકારવી ? આ માનસિક સ્થિતિને _____ સંઘર્ષ કહેવાય.
 - (a) ઉપાગમન-ઉપાગમન
 - (b) પરિહરણ-પરિહરણ
 - (c) ઉપાગમન-પરિહરણ

- (4) પ્રતિકૂળ થયા વગર મનોભાર સહન કરવાની શક્તિ એટલે _____ .
 (a) મનોભાર સહ્યતા (b) મનોભારની ઉત્કટતા (c) મનોભારના આધાર
- (5) મનોભારની પદ્ધતિઓ _____ હોય છે.
 (a) વિશિષ્ટ (b) અજ્ઞાત (c) જ્ઞાત
- (6) સ્ત્રી-પુરૂષની ભૂમિકા વચ્ચે આજે સ્પષ્ટ તફાવત નથી રહ્યો તેને _____ કહેવાય.
 (a) લગ્ન પહેલાનો સંબંધ (b) સ્ત્રી-પુરૂષ ભૂમિકા (c) જાગૃત ભૂમિકાનો લોપ
- (7) _____ યુવક-યુવતી મળે તેને સામાન્ય રીતે ડેટિંગ કહેવામાં આવે છે.
 (a) લગ્ન પહેલા (b) લગ્ન પછી (c) બંને
- (8) ભારતમાં જીવનસાથી પસંદગીમાં _____ મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.
 (a) વ્યક્તિનું રૂપ (b) સામાજિક આર્થિક દરજ્જો (c) વ્યક્તિ પોતે
- (9) ઘર અથવા ગૃહને કેન્દ્રમાં રાખી લગ્નજીવન જીવવા માંગતા યુગલ _____ લગ્નશૈલીને પસંદ કરે છે.
 (a) સહભાગી લગ્ન (b) આનંદ પ્રધાન લગ્ન (c) ગૃહ કેન્દ્રિત લગ્ન
- (10) લગ્નપૂર્વેના પશ્ચાત પરિબળોમાં _____ મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.
 (a) છૂટાછેડા (b) બાળક (c) કૌટુંબિક પશ્ચાદ ભૂમિકા
- (11) “માનવીએ આમ કરવું જોઈએ અને તેમ ન કરવું જોઈએ” જેવા સૂચનો _____ ઉત્પન્ન કરે છે.
 (a) દબાણ (b) સંઘર્ષ (c) હતાશા
- (12) મોટાભાગે માતા-પિતાના _____ લગ્નજીવનને જોઈ કેટલાક લોકો લગ્ન કરતા નથી.
 (a) દુઃખી (b) સુખી (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (13) જીવનસાથીની પસંદગીમાં વ્યક્તિનો સામાજિક-આર્થિક દરજ્જો _____ છે.
 (a) મહત્ત્વનો (b) ગૌણ (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (14) _____ લગ્નમાં કુટુંબમાં સતત ‘ઠંડું યુદ્ધ’ ચાલ્યા કરે છે.
 (a) ગૃહ કેન્દ્રી (b) આનંદ પ્રધાન (c) સંઘર્ષલક્ષી
- (15) વાવાઝોડાને કારણે પોતાનું ઘર તૂટી જાય એ વ્યક્તિની હતાશાનું _____ કારણ છે.
 (a) આંતરિક (b) બાહ્ય (c) બંને
- (16) ‘રોડ પર અકસ્માત થયો હોય ત્યારે ઘાયલને હોસ્પિટલ લઈ જવો કે નોકરીનો સમય સાચવવો’. આ સમાજના સમાન્ય સંઘર્ષ _____ નું ઉદાહરણ છે.
 (a) કર્તવ્ય પાલન વિરૂદ્ધ અલિપ્તતા (b) સ્વાર્થ વિરુદ્ધ પરાયણતા (c) આમાંથી એકપણ નહીં

Seat No. : _____

MK-110

July-2021

B.A., Sem.-I

CC-102 : Psychology (Psychology and Effective Behaviour)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Answer any **three** questions from the following.

1. Describe the causes of frustration and write the common frustrations of our society. 14
2. Describe common conflicts of our society. 14
3. Write characteristics of adjustive demands as a basis for severity of stress. 14
4. Discuss the key aspects of stress. 14
5. Write the reasons for getting married and not getting married. 14
6. Explain marital styles and marital interaction. 14
7. Discuss the factors affecting mate selection. 14
8. Explain "Sexroles" and premarital relationship with reference to changing premarital patterns. 14
9. Fill in the blanks (Any **Eight**) : 8
 - (1) The mental state that occurs when there is no success in achieving the goal is called _____.
(a) Conflict (b) Frustration (c) Pressure
 - (2) The mental state that arises when the problem is not solved immediately is called _____.
(a) Conflict (b) Frustration (c) Stress
 - (3) When selecting a job from two favourite jobs a person experience _____ conflict.
(a) Approach-approach
(b) Avoidance-avoidance
(c) Approach-avoidance

- (4) Tolerating stress without instability is known as _____.
 (a) Stress tolerance (b) Severity of stress (c) Pillars of stress
- (5) Stress patterns are _____.
 (a) specific (b) unknown (c) known
- (6) There is no clear difference between the roles of men and women today. It is called _____.
 (a) Premarital relationship
 (b) Male-female role
 (c) Eliminating sex roles
- (7) Meeting a young man or women _____ is called dating.
 (a) before marriage
 (b) after marriage
 (c) both
- (8) _____ plays an important role in mate selection in India.
 (a) Beauty of a person
 (b) Socio-economic status
 (c) Individual himself
- (9) Couples who want to live a married life with home in the centre prefer _____ marriage style.
 (a) Homecentric (b) Fun marriage (c) Participatory marriage
- (10) _____ plays important role in premarital post factors.
 (a) Divorce
 (b) Child
 (c) Family post role
- (11) The suggestion regarding what to do and what not to do creates _____.
 (a) Pressure (b) Conflict (c) Frustration
- (12) Some people don't marry due to the _____ marriage life of their parents.
 (a) unhappy (b) happy (c) none of these
- (13) Socio-economical status of person in mate selection is _____.
 (a) Important (b) Secondary (c) None of these
- (14) In _____ type of marriage there is constant cold war going on in the family.
 (a) Homecentric (b) fun marriage (c) conflicting marriage
- (15) Cyclone is the _____ cause of frustration.
 (a) internal (b) external (c) both
- (16) In case of road accident conflict between taking the patient to the hospital or to reach on time for job is the example of _____ conflict.
 (a) Commitment v/s. non involvement
 (b) Selfish vs devotion
 (c) None of the above